

het tegendeel is waar: immers Erasmus richt de volgende zinsneden tot zijn boezemvriend:

»Daar ik nu en dan in levensgevaar verkeer, rest mij nog, dat ik u, mijn oprechtsten vriend, aanbeveel het dierbaarste, wat ik bezit, mijne nagedachtenis, die, naar ik vermoed, aan veel laster zal blootstaan. Daarom zend ik u eene beknopte beschrijving van mijn leven" enz. (1),

Lees ik goed, dan strekt het geheim van den brief zich volstrekt niet uit tot het handschrift dat daarbij ging, welks doel veeleer was, Erasmus' eer te verdedigen tegen de vijanden, die hem ook na zijn dood, zooals hij wel voorzag, nog geen rust zouden gunnen.

Hoe verklaart men dan de woorden: »Het leven in 't geheim," die in Merula's uitgave onder *Compendium Vitae Erasmi Roterodami cuius ipse in Epistola praecedente facit mentionem*, gedrukt staan? Reeds latere uitgevers hebben zeker hunne dwaasheid ingezien en ze daarom eenvoudig weggelaten; mijns inziens heeft een compiler, die weinig Grieksch verstond, deze twee woorden zonder veel nadenken aan de bij den brief gevoegde waarschuwing ontleend.

Juist de korte aanwijzing, die Erasmus in dit schrijven geeft, bevatte eene aansporing tot een vroom bedrog. Den grooten humanist, ook na zijn dood van verschillende zijden aangevallen en gesmaad, te verdedigen, dat was eene schoone taak en die taak werd des te gemakkelijker,

---

(1) Goclenius was zeker hoogbejaard, toen Erasmus overleed, want volgens Saxe (*Onom. IIII* bl. 39) stierf hij in 1539, 84 jaar oud. Hij had bloedverwanten, die zich metterwoon in Duitschland vestigden. Tusschen zijne erfgenamen en die van Erasmus werd een proces gevoerd over de uitkeering van 1900 ducaten, dat gene, op grond van een schrijven van Erasmus wonnen. Volgens Jöcher (*Gelehrtenl.*) overleed Goclenius in 1535.